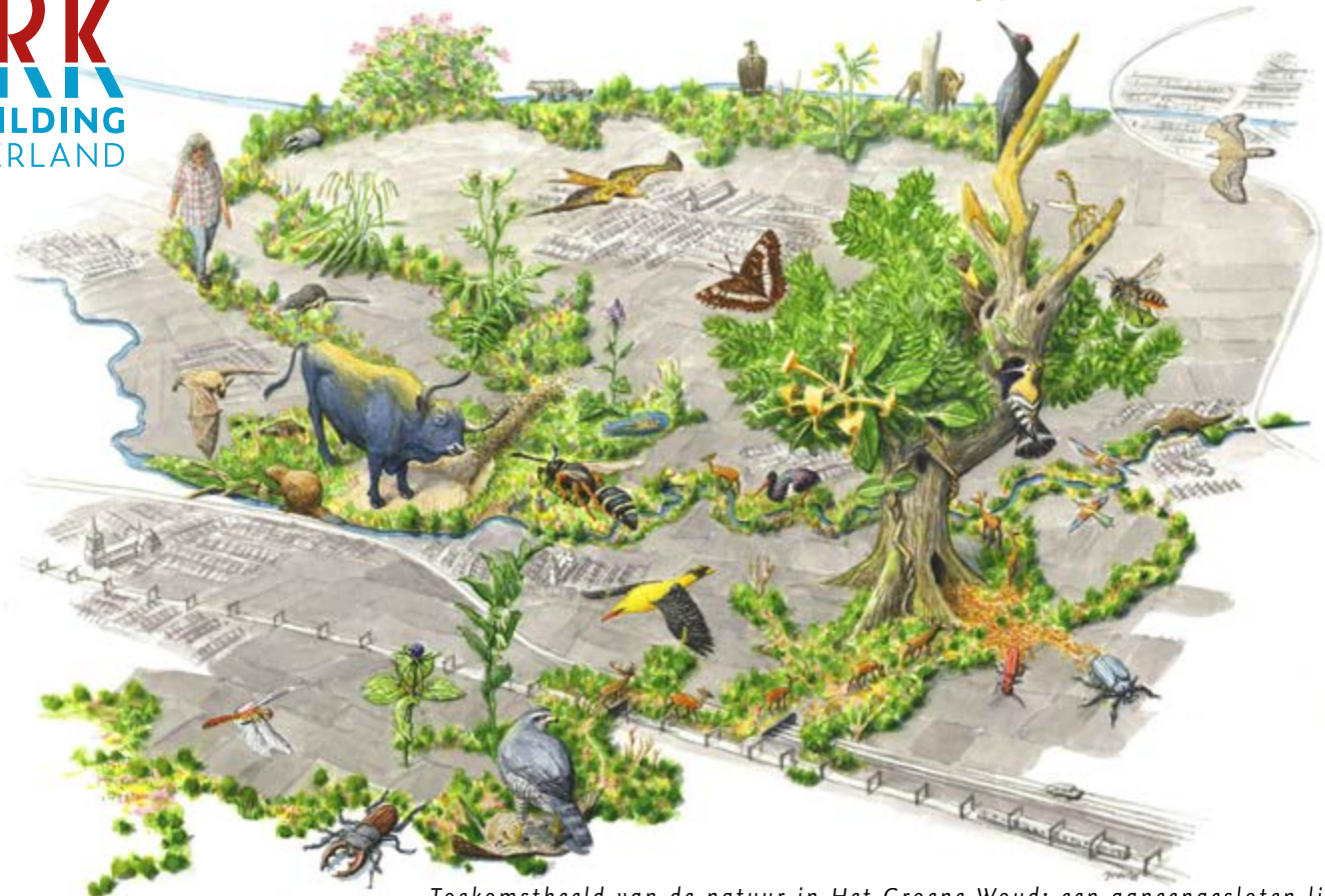

Toekomstbeeld van de natuur in Het Groene Woud: een aaneengesloten lint van leembossen vol biodiversiteit. • ILLUSTRATIE: JEROEN HELMER, ARK REWILDING NEDERLAND

BRABANTS GOUD

DE GEELDERS • HET DOMMELDAL • DE BEERZE

Om het Natuurnetwerk Brabant te realiseren, verwerft ARK Rewilding Nederland gronden in Het Groene Woud. Dat doen we in het kader van het natuurrealisatieproject Brabants Goud in Het Groene Woud. De ARK-methode: we verwerven gronden, zorgen voor de natuurinrichting en het tijdelijk beheer ervan. Eén van onze meest recente Brabants Goud-aankopen is een perceel (1,3 ha.) tussen de Geelderseweg en De Langenberg in Boxtel.

ACTIEPLAN BRABANTSE BOMEN

De provincie Noord-Brabant wil met haar Actieplan Brabantse Bomen (onderdeel van de Brabantse bossenstrategie) meer en gezonder bos op percelen buiten of grenzend aan het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Wie met een goed bosplan komt, kan natuur- en boscompensatiesubsidie tegemoet zien. Afgelopen zomer werd bekend dat ARK meer dan de helft van alle beschikbare subsidie in de wacht heeft gesleept om vijftig hectare bos te ontwikkelen. Deze mijlpaal is op 29 oktober feestelijk gevierd in Vressel. Lees hierover op de volgende pagina meer.

Oude bossen (zoals bij Velder) zijn een referentiekader voor toekomstgericht bosbeleid. • BERT VERVOORT

BRABANTSE BOSSENSTRATEGIE KRIJGT VORM

**50 HECTARE NIEUW BOS IN
HET GROENE WOOD**

Op een perceel aan de Dommel, omgeven door de Vresselse bossen, vierden ARK Rewilding Nederland en de provincie Noord-Brabant op 29 oktober 2025 een belangrijke mijlpaal: ARK gaat in Het Groene Woud in totaal vijftig hectare bos realiseren, versterken en toekomstbestendig maken.

Jan Fenten (Staatsbosbeheer), gedeputeerde Hagar Roijackers, ARK-directeur Esther Blom en notaris Pauline Wedemeijer planten drie bomen als symbolische opmaat naar de 50 hectare extra bos. • SANDRA PEERENBOOM

Dit wordt mede mogelijk gemaakt door provinciale subsidie die voortkomt uit het Actieplan Brabantse Bomen. ARK was bij de eerste ronde van de boscompensatiesubsidie de grootste aanvrager.

Lees verder op pagina 3

Vervolg van pagina 2

ROBUUST BOS

Op het Vresselse perceel (twee hectare groot en sinds twee jaar eigendom van ARK) markeerden betrokken partijen dit moment: gedeputeerde Hagar Roijackers, ARK-directeur Esther Blom, notaris Pauline Wedemeijer en Staatsbosbeheer-programmamanager Jan Fenten (Staatsbosbeheer gaat het nieuwe bos uiteindelijk beheren). Ze plantten symbolisch drie inheemse bomen op het perceel: een fladderiep, haagbeuk en zomerlinde. Het zijn de eerste exemplaren van vele die nog volgen om straks samen een robuust bos te vormen.

ACTIEPLAN BRABANTSE BOMEN

Het Actieplan Brabantse Bomen is een provinciaal programma dat inzet op méér en gezonder bos in Noord-Brabant. De focus ligt op percelen buiten of grenzend aan het Natuurnetwerk Brabant (NNB). De eerste openstelling leverde tientallen aanvragen op voor natuur- of boscompensatiesubsidie, samen goed voor tweehonderd hectare nieuw bos.

Lees [hier](#) meer over de viering van deze mijlpaal.

Gedeputeerde Hagar Roijackers (links) en ARK-directeur Esther Blom bekrachtigden hun samenwerking bij de realisatie van 50 hectare extra bos in Brabant. • SANDRA PEERENBOOM

Op het ARK-perceel in Vessel sprak ARK-projectleider Ger van den Oetelaar het gezelschap toe. • SANDRA PEERENBOOM

BIJZONDERE WAARNEMINGEN

DE GLIMWORM

Op 19 september, een opvallend hete dag, zag Bernadette Roostenburg tussen de bladeren van een plant op Savendonk de larve van een glimworm.

Glimwormen zijn lichtgevende kevers uit de *Lampyridae*-familie. In Nederland zijn ze zeldzaam. Hun aanwezigheid duidt op een ongestoorde, ecologisch waardevolle omgeving. Ze komen vooral voor in vochtige, halfopen landschappen met bosranden, houtwallen en (ruige) graslanden. Het Groene Woud biedt dus de perfecte leefomstandigheden, maar waarnemingen zoals deze blijven bijzonder.

Het lijkt op een rups, maar het is een glimwormlarve, aangetroffen op Savendonk.

BERNADETTE ROESTENBURG

COMMUNICATIEVE FUNCTIE

De larven voeden zich met slakken. Volwassen glimwormen eten nauwelijks. De lichtgloed die glimwormen zo kenmerkt, ontstaat bij de vrouwtjes en larven door een chemische reactie in het achterlijf. Daarbij reageren zuurstof, luciferine en het enzym luciferase met elkaar. Daardoor komt zogenaamd koud licht vrij: zichtbaar, maar zonder warmte. Dit licht speelt een rol in communicatie en afweer: ze gebruiken het om soortgenoten aan te trekken en om roofdieren (vogels, amfibieën en grotere insecten) af te schrikken. Al biedt het geen volledige bescherming.

Dirk op pad met de grondboor.
HANNEKE KAPTEIJNS

ACHTER DE SCHERMEN, DEEL 2

**RENTMEESTER DIRK MEIJS: 'GRONDRUIL
ALS BOUWSTEEN VOOR NATUUR ÉN
LANDBOUW'**

In een eerdere editie van deze nieuwsbrief (juni 2025) vertelde rentmeester Dirk Meijs al wat er bij het verwerven van gronden komt kijken waarmee ARK natuurgebieden aan elkaar verbindt. Naast die taak heeft Dirk ook een specialisatie die een directe link legt tussen natuurontwikkeling en de agrarische sector: het ruilen van grond. "Als taxateur trek ik erop uit om voor ARK percelen te inventariseren die geschikt zijn voor landbouwactiviteiten."

BRABANTS GOUD

NIEUWSBRIEF 54 - NOVEMBER 2025

Dat lijkt op het eerste gezicht een tegenstelling. Maar volgens Dirk vullen beide doelen elkaar aan. "ARK zet zich in om natuurgebieden uit te breiden en te versterken, maar houdt tegelijkertijd rekening met de belangen van boeren", vertelt hij. "Dat vind ik persoonlijk een prachtige combinatie, helemaal omdat ARK daar concreet werk van maakt door grondruil toe te passen. Die komt er kortgezegd op neer dat ARK percelen buiten het Natuurnetwerk Brabant (NNB) inzet als ruilmiddel voor ondernemers met grond binnen het NNB."

TAXATIE ALS SLEUTEL TOT SUCCESVOLLE RUIL

Dat werkt zo: wanneer een ondernemer bereid is zijn grond te verkopen maar niet van plan is om te stoppen met zijn activiteiten, zoekt ARK naar een passende vervangende locatie in de regio. Die nieuwe grond moet van hoge kwaliteit zijn en optimale omstandigheden bieden voor landbouwactiviteiten, zodat de ondernemer zijn werk kan voortzetten. Dirk: "Bij grondruil is het essentieel om zorgvuldig de waarde en kwaliteit van percelen te bepalen. Dat is mijn rol: ik taxeer en onderzoek ze, compleet met grondboor om de staat van de bodem te bepalen." Daarmee zorgt hij ervoor dat de percelen die ARK aanbiedt als ruilgrond daadwerkelijk een waardevolle en duurzame keuze zijn.

ARK heeft inmiddels veel ervaring opgedaan met grondruil, zowel in Brabant als Limburg. In enkele jaren tijd zijn zo vele honderden hectares van eigenaar gewisseld. Op de helft van deze gronden is nieuwe natuur gerealiseerd, terwijl de andere helft de landbouwstructuur heeft versterkt.

UITDAGINGEN IN DE MARKT

Hoewel grondruil een effectieve methode is, blijft het verkrijgen van geschikte ruilgrond een uitdaging. Schaarste en stijgende prijzen hebben de markt, vooral in de afgelopen anderhalf jaar, stevig onder druk gezet. Daardoor wordt het steeds complexer om kwalitatieve percelen te verwerven. Toch blijft Dirk zich inzetten om elk dossier succesvol af te ronden. "Elke ruil draagt bij aan een robuuster landschap waarin natuurgebieden zich verder ontwikkelen en agrarische ondernemingen toekomstbestendig blijven. Ruimte voor beide werelden dus, waarin zowel natuur als landbouw kunnen floreren."

MEER INFORMATIE

Kijk voor meer informatie over Dirk Meijs en zijn specialisatie in grondverwerving en taxaties op www.meijsrt.nl. Dirk is lid van de Nederlandse Vereniging van Rentmeesters, officieel beëdigd als Rentmeester NVR en ingeschreven in het Nederlands Register Vastgoed Taxateurs (NRVT).

MEIJS.
RENTMEESTER | TAXATEUR

TON POPELIER OVER DE DAS

‘NIET MEER WEG TE DENKEN’

De dassenpopulatie in Het Groene Woud is de afgelopen decennia opvallend gegroeid. Volgens dassenexpert Ton Popelier is er inmiddels sprake van een gezonde en stabiele populatie van dit schuwe, nachtactieve dier.

“Dassen zijn goed gevestigd in de regio”, vertelt hij. “We zien nu ook inbreiding: ze vestigen zich steeds dichter bij bestaande burchten.”

Op het grondgebied van de voormalige gemeente Schijndel zijn inmiddels op veel plekken dassenburchten te vinden. “Maar er is nog ruimte voor méér”, zegt Ton. “Vooral aan de randen van bosgebieden kunnen nieuwe burchten ontstaan.”

DROGE BEEKDALEN

Het succes van de dassen in deze regio is mede te danken aan herintroductieprojecten op landgoed Haanwijk in Sint-Michielsgestel. “In 1989 en 1992 zijn daar dassen uitgezet”, legt Ton uit. “Sindsdien heeft zich richting Schijndel en langs de Dommel en haar zijarmen een stabiele populatie gevormd. Deze is zich stroomopwaarts gaan verspreiden door Het Groene Woud.” Hierbij namen de dassen oude, verlaten

Een mooie dassenburcht in één van de bossen in Het Groene Woud. • TON POPELIER

burchten opnieuw in gebruik. Ook groeven ze nieuwe burchten in de hoger gelegen randen van De Geelders en het Wijboschbroek waar ze voorheen niet voorkwamen. “Dassen hebben daarmee stevig geprofiteerd van de verdroging van deze natuurgebieden.”

‘NIET MEER WEG TE DENKEN’

Dat de dassen juist deze droge gebieden opzochten, is logisch: het zijn oorspronkelijk bewoners van droge loofbossen aan de randen van Brabantse beekdalen. “Daar vinden ze als omnivoor alle voedsel waarvan ze afhankelijk zijn. Zoals regenwormen, hun belangrijkste voedselbron. Maar ook bessen, eikels, beukennotjes en maïs. Nu de soort toeneemt, lijkt het erop dat de das steeds vaker ook genoeg neemt met minder gunstige biotopen zoals leembossen. Ik verwacht dat de in gang gezette vernatting hier een negatief effect zal hebben op de populatie. Maar leembossen zijn altijd een beter alternatief dan kale, zwaar bemeste akkers. Ik durf ook te stellen dat dassen hier in de regio niet meer zijn weg te denken.”

BESCHERMING GEWENST

Toch is er ook zorg. “Er sneuvelen jaarlijks te veel dassen in het verkeer. Rasters langs drukke wegen en faunatunnels zijn cruciaal om deze dieren te beschermen. En niet alleen dassen. Ook andere soorten profiteren daarvan.”

NESTKAST TIMMEREN, OOIEVAARS SPOTTEN

**NATUURBELEVING VERBINDT
GENERATIES**

Op zaterdag 14 september organiseerden de Natuurwerkgroep Liempde en de Jeugdnatuurwacht Liempde een opa- en omadag bij Het Groot Duijfhuis in Kasteren (Liempde). Grootouders en kleinkinderen waren uitgenodigd om samen deel te nemen aan natuuractiviteiten. Het zonnige weer zorgde voor een goede opkomst.

Kinderen konden onder begeleiding van vrijwilligers waterdiertjes scheppen, braakballen uitpluizen, vogels (waaronder ooievaars) bekijken door telescopen en een kijkje nemen in de duiventoren van Het Groot Duijfhuis. Het meest populaire onderdeel was het in elkaar zetten van een nestkast, ontworpen door Driek Termeer en 'voor'gezaagd door leden van de Natuurwerkgroep. De opa- en omadag heeft laten zien hoe je jeugd (en hun grootouders) op een praktische en leuke manier bij natuurbescherming betrekt. Het initiatief kan dienen als voorbeeld voor andere groepen in Het Groene Woud.

*Opa- en omadag bracht jong en oud op de been
naar Het Groot Duijfhuis.
NATUURWERKGROEP LIEMPDE*

*Deze nestkast (ontwerp: Driek Termeer) werd
gemaakt tijdens de opa- en omadag en hangt nu
in een Liempdse tuin.*

NELL VIJVERBERG

ECOLOGISCHE ZONE HEERENBEEKLOOP

IS DE GESTREEPTE WATERROOFKEVER TERUG?

Bij toeval werd afgelopen zomer een gestreepte waterroofkever aangetroffen in de Heerenbeekloop, een ecologische verbindingzone bij Boxtel. Meer dan tien jaar na de aanleg van deze zone duiken er dus nog altijd nieuwe, bijzondere soorten op. Mark Scheepens (adviseur watersysteem Waterschap De Dommel): “Dat onderstreept het grote belang van goed verbonden natuur.”

De gestreepte waterroofkever is een waterkever die in Nederland vooral bekend is van laagveenplassen en sloten met een goede waterkwaliteit. Mark: “Denk aan de Weerribben in Overijssel. Op Europees niveau is het een zeer zeldzame waterkever. Vandaar dat de soort in Nederland een beschermde status heeft volgens de Europese habitatrichtlijn.”

EÉN POPULATIE...?

“In het stroomgebied van de Dommel is tot nu toe slechts één populatie bekend, in de Goorvennen bij Oisterwijk. In het verleden waren er meer vindplaatsen bekend in de Meierij, maar die zijn vermoedelijk verdwenen door verzuring en de

Bloeiende grote waterranonkel in de Heerenbeekloop. Hier werd afgelopen zomer de gestreepte waterroofkever waargenomen.

MARK SCHEEPENS

algemene achteruitgang van de waterkwaliteit in de vorige eeuw.” Met de allereerste waarneming in de Heerenbeekloop komt daar nu misschien verandering in. “We onderzoeken nu of deze waarneming een populatie betreft. En hoe en waar de gestreepte waterroofkever de Heerenbeekloop en omgeving als leefgebied gebruikt.”

ECOLOGISCHE VERBINDINGSZONE

De Heerenbeekloop is in het verleden ingericht als ecologische verbindingzone met plasdras-oever (overgangsgebieden tussen open water en droge oever), poelen en houtwallen. Het water in de beek is afkomstig uit natuurgebied De Mortelen en de landgoederen Heerenbeek en Velder. “Hierdoor heeft de Heerenbeekloop voor Nederlandse begrippen een redelijk goede waterkwaliteit. De oever- en watervegetatie ontwikkelt zich verrassend goed, met soorten als ondergedoken moerasscherm, dotterbloem, grote waterranonkel en klimopwaterranonkel.”

De zeldzame gestreepte waterroofkever.

RON SCHIPPERS

IN BALANS

Deze ontwikkeling komt mede voort uit de inzet van Waterschap De Dommel om de grote waternavel te bestrijden. “Dat is een exoot die hier de inheemse soorten dreigde te verdringen. Door de ecologische balans te herstellen, kunnen we de inheemse plantengroei beschermen.” Naast deze mooie plantenontwikkeling zijn in de ecologische verbindingzone ook al de kamsalamander en boomkikker aangetroffen. De recente vondst van de gestreepte waterroofkever voegt daar mogelijk een nieuwe, zeldzame soort aan toe.

Bosrietzanger. • DIRK EIJKEMANS

STRUWEELBIOTOPEN

JAARROND WAARDEVOL VOOR VOGELS EN INSECTEN

Zo'n beetje alle jonge aanplant van ARK is aantrekkelijk voor struweelvogels en insecten. De bomen en struiken bieden samen met de omliggende mantel-zoomvegetatie een gevarieerd geheel dat jaarrond ecologische waarde biedt.

Struweelbiotopen zijn bij uitstek plekken waar soorten als roodborsttapuit, grasmus, blauwborst, geelgors, bosrietzanger en spotvogel kunnen broeden. In de winter zijn zulke biotopen ook zeer geschikt voor geelgorzen, rietgorzen en vinkachtigen.

BODEMVERBETERING

“Zorgen voor zulke leefgebieden is zo'n beetje standaard als we percelen gaan inrichten”, vertelt Dirk Eijkemans. Mooie voorbeelden daarvan vind je volgens hem in Velder, de Hemel, Savendonk en de Leemskuilen. “We planten altijd soorten die van oudsher in Het Groene Woud thuishoren: een mix van inheemse bomen en struiken, zoveel mogelijk van autochtone herkomst. Daarbij zetten we ook rijkstrooiselsoorten in zoals haagbeuk, iep, linde en hazelaar. De bladeren en takjes ervan verteren een stuk sneller dan bijvoorbeeld eiken- en naaldbomen. Zo zorgen ze voor een luchtige bodem.”

Lees verder op pagina 10

Vervolg van pagina 9

STRUCTUURRIJKE STRUIKLAAG

Struweelvogels profiteren sterk van een gevarieerde struiklaag met soorten als kornoelje, kardinaalsmuts, wegedoorn, gelderse roos, wilde mispel en diverse rozen. “Deze zorgen voor variatie in hoogte en structuur die het geheel aantrekkelijk maken voor veel soorten vogels. Maar ook voor insecten die hier nectar en schuilplekken vinden. Belangrijk voor voortplanting en overwintering.”

DE ROL VAN MANTEL-ZOOMRANDEN

Naarmate de aanplant ouder wordt, verandert het karakter ervan. “Het struweel groeit uit tot bos”, legt Dirk uit. “Veel struweelvogels houden niet van hoog en donker bos. Om die reden combineren we de jonge aanplant altijd met een

mantel-zoomrand. Dat is de overgang tussen bos en gras. De mantel is de struiklaag tegen het bos aan, de zoom is de strook van hoge kruiden die geleidelijk overgaat in gras. Hier vind je dus veel bloeiende kruiden en struiken vol bessen, vaak beschut tegen de wind. Daardoor is die mantel-zoomrand een ideale plek voor vogels, insecten en kleine zoogdieren.”

MEEBEWEGEN MET SEIZOENEN

Als je de mantel-zoomvegetatie zorgvuldig aanlegt en onderhoudt, kun je lang van dit stadium genieten, weet Dirk. “Samen met de jonge aanplant vormt deze rand een dynamische biotoop die meebeweegt met de seizoenen. Van broedplek in het voorjaar tot beschutte winterbiotoop. De vegetatie is vaak dichter dan in het bos, wat zorgt voor betere nestgelegenheid, meer voedsel en bescherming tegen weer en wind. Dat is ook voor insecten aantrekkelijk.”

Geelgors. • DIRK EIJKEMANS

Elke broedstoof bevat minstens 1 kuub hout en wordt op een zonnige plek in het bos geplaatst.

BROEDSTOVEN VOOR KEVERS

VOLOP LEVEN IN DOOD HOUT

Dankzij onder meer ARK komt er steeds meer dood hout in de bossen van Het Groene Woud voor. Vooral in De Geelders (zoals in de bossen van Marggraff) is dood hout goed vertegenwoordigd. Dat is belangrijk, want veel insecten zijn ervan afhankelijk. Hoewel de hoeveelheid dood hout toeneemt, blijft het belangrijk om hier een extra impuls aan te geven. Natuurwerkgroep Liempde is daarom gestart met het project Broedstoof vliegend hert.

De zwartkopvuurkever. • BERT VERVOORT

Het vliegend hert. • BERT VERVOORT

Broedstoven zijn verzamelingen hout (stammen, takken, snippers) die op zonnige plekken in de natuur worden geplaatst om het afbraakproces te versnellen en de biodiversiteit te stimuleren. De Natuurwerkgroep gaat tien van zulke broedstoven aanleggen in de bossen rondom Liempde waar nog een tekort is aan dood hout. Zoals in delen van De Scheeken. Dit is speciaal bedoeld om hier de populatie van dood-hout-kevers te versterken. Het project wordt mede mogelijk gemaakt met LEADER-subsidie vanuit Stichting Landschap Het Groene Woud.

Lees verder op pagina 12

Vervolg van pagina 11

TOT 25 JAAR 'IN FUNCTIE'

Elke broedstoof bevat minstens één kuub hout. De helft daarvan bestaat uit eikenhout, deels afkomstig van afgedankte palen van ARK. De stoven blijven 10 tot 25 jaar functioneren. Vrijwilligers zorgen voor plaatsing en monitoring om het effect van de broedstoven te meten. In eerste instantie zal de Natuurwerkgroep de broedstoven op particuliere terreinen realiseren. Lukt dat niet, dan zijn de bossen van Brabants Landschap en ARK een alternatief.

DOOD-HOUT-KEVERS

Het project Broedstoof vliegend hert dankt zijn naam aan een iconsoort: het zeldzame vliegend hert (*Lucanus cervus*), een imposante kever met gewei-achtige kaken (mannetje). Maar de ambitie reikt verder. Het project richt zich op alle kevers die afhankelijk zijn van dood hout en ecologisch thuishoren in de leembossen van Het Groene Woud. Nu het aandeel dood hout toeneemt, is dit hét moment hun leefgebied te

versterken. Bovendien biedt het project volop kansen om jongeren, zoals die van de Jeugdnatuurwacht Liempde, actief te betrekken bij natuurherstel.

De weverbok. • BERT VERVOORT

De neushoornkever. • BERT VERVOORT

DE HONGERHOEK, SCHIJNDEL

VELDNAAM UIT 1422

Vlak bij het Schijndelse Elderbroekbos, tussen Keur en Hermalen, ligt een bijzonder stukje grond: de Hongerhoek. ARK heeft hier ruim tien hectare landbouwgrond gekocht. Ooit was dit een nat, leemachtig bosgebied; de percelen zijn pas laat ontgonnen en zijn dus erg lang bos geweest. In oude

De Hongerhoek op de kaart, tussen Keur en Hermalen in.

archieven uit 1422 wordt dit gebied aangeduid als Hongersdonc, een ironische verwijzing naar de arme kwaliteit van de grond. Het is de bedoeling dit gebied weer om te zetten naar wat het vele eeuwen was: leembos.

VRAGEN STAAT VRIJ!

Deze nieuwsbrief is een initiatief van het Geeldersberaad, het Dommelberaad en het Beerzeberaad. Heb je vragen, opmerkingen of suggesties? Mail ze naar ARK-projectleider Ger van den Oetelaar: ger.vandenoetelaar@ark.eu. Inmiddels ontvangen meer dan 1.635 geïnteresseerden de nieuwsbrief direct in hun mailbox en wordt hij in vele netwerken verspreid. Heb je deze nieuwsbrief via-via ontvangen en wil je deze voortaan rechtstreeks van ARK toegestuurd krijgen? Stuur dan een e-mail naar info@ark.eu onder vermelding van 'Aanmelden nieuwsbrief Brabants Goud'. Wilt u zich afmelden? Dat kan eveneens via info@ark.eu onder vermelding van 'Afmelden nieuwsbrief Brabants Goud'.

GEELDERSBERAAD: Provincie Noord-Brabant, Groen Ontwikkelfonds Brabant, gemeenten Sint-Michielsgestel, Boxtel, Meierijstad, Waterschap De Dommel, ZLTO, Brabants Landschap, Staatsbosbeheer, Bosgroep-Zuid, Marggraff Stichting, Harry Suilen Advies en ARK Rewilding Nederland.

DOMMELBERAAD: Provincie Noord-Brabant, gemeenten Sint-Michielsgestel, Boxtel, Meierijstad, Son en Breugel, Waterschap De Dommel, Brabants Landschap, Staatsbosbeheer, Harry Suilen Advies, Rentmeesters Meijs en Van Soest en ARK Rewilding Nederland.

BEERZEBERAAD: Natuurmonumenten, Provincie Noord-Brabant, Brabants Landschap, Waterschap De Dommel, gemeente Oirschot, Meijs Rentmeesterskantoor en ARK Rewilding Nederland.